MPK
MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS
FÖRSVARSUTBILDNINGSFÖRENINGEN

LAUSUNTO 1(2)

20.9.2021 238/1.03

PUOLUSTUSVALIOKUNTA (PuV@eduskunta.fi)

Viite: Puolustusvaliokunta torstai 23.09.2021 klo 10.00 / VNS 8/2021 vp / Asiantuntijapyyntö

MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYKSEN (MPK) LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON PUOLUSTUSSELONTEOSTA VNS 8/2021

Maanpuolustuskoulutusyhdistys (MPK) kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi Valtioneuvoston puolustusselonteosta. MPK on ollut vuodesta 2008 lähtien julkisoikeudellinen yhdistys ja sen tehtävät määritellään laissa vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta (VapeL). Lain tarkennukset astuivat voimaan 1.1.2020 alkaen. MPK:n toimintaa ohjaa ja valvoo sekä puolustusministeriö että Puolustusvoimat (PV).

Selonteossa esitetyt Suomen puolustuksen perustaksi määritetyt kulmakivet ovat asevelvollisuus, koulutettu reservi, koko maan puolustaminen ja korkea maanpuolustustahto. Nämä antavat hyvän perustan toimintaan ja motivoivat myös vapaaehtoisen maanpuolustuksen parissa toimivia.

Paikallispuolustukseen kehittämiseen liittyvät toimenpiteet ovat MPK:n kannalta erittäin tervetulleita ja mahdollistavat selonteossa esitettyjen vaatimusten täytäntöönpanon yhteistyössä PV:n ja MPK:n jäsenjärjestöjen kanssa. Toimenpiteet on jo osaltaan käynnistetty VapeL:n tarkennusten jälkeen PV:n ohjauksessa. MPK on laatinut tai valmistelee koulutusohjelmia, jotka vastaavat paikallispuolustuksen kehittämiseen liittyviä linjauksia. Sotilaallisia valmiuksia palvelevaa (SOTVA) koulutusta kytketään kiinteäksi osaksi PV:n vapaaehtoisten harjoitusten (PVVEH) ja kertausharjoitusten (KH) muodostamaa kokonaisuutta painopisteen ollessa yksilötaitojen kouluttamisessa.

Selonteon toimeenpanon yhteydessä on kuitenkin syytä tarkistaa jo saatujen kokemusten perusteella VapeL:n, ampuma-aselain ja valtioneuvoston asetuksen (969/2019) eräitä yksityiskohtia mahdollistaen monipuolisemman ja vaativamman koulutuksen toteuttamisen paikallispuolustuksen tarpeisiin kustannustehokkaasti.

Asevelvollisuuden, vapaaehtoisen maanpuolustuksen ja maanpuolustustahdon osalta MPK toteaa seuraavaa:

1. Nykyisellään asevelvollisten koulutuksen painopiste on pitkälti konkretisoitunut varusmiespalveluksen suorittamiseen. Kehittämistarpeet ennen varusmiespalveluksen alkua ja painotukset reservin kokonaisvaltaiseen hyödyntämiseen on tuotu hyvin esille selonteossa yleisellä tasolla.

2. Naisten vapaaehtoiseen asepalvelukseen liittyvät toimenpiteet on tiedostettu. MPK:lla on hyvä valmius jatkaa niitä toimenpiteitä, joilla lisätään naisten vapaaehtoiseen asepalveluksen hakeutuvien määrää. MPK:lla on jo nykyisin rooli nuorille suunnatun tutustumistoiminnan toteutuksessa. Selonteko vahvistaa tämän työn merkitystä entuudestaan.

3. Kokonaisturvallisuuden merkitys on nostettu selonteossa hyvin esille. MPK:n osalta VapeL tai sen tulkinnat asettavat rajoituksia toteuttaa tehtävää julkishallinnollisena toimintana. MPK:lla on hyviä kursseja ja harjoituksia kokonaisturvallisuuden viitekehyksessä. MPK:lla on halua laajentaa toimintaansa, mikäli tarvittavat lakimuutokset ja myös muut resurssitarpeet huomioidaan toimeenpanon yhteydessä.

MPK tuo myös tyytyväisyydellä esille kyberturvallisuuden vahvan esilletuomisen. Keskeiseksi kansalaistaidoksi noussut kyberturvallisuus on MPK:n nopeinten kasvavia koulutusaiheita. MPK:lla on ollut merkittäviä tehtäviä kyberstrategioiden toimeenpanosuunnitelmissa alusta lähtien ja sitä kehitetään yhteistyössä PV:n kanssa.

Selonteossa esitettyjen asioiden jalkauttamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. PV:n yhteistyössä MPK:n ja sen jäsenjärjestöjen kanssa valmisteleman "Reservin koulutuksen kehittämissuunnitelman" avulla voidaan selonteossa esitettyjä linjauksia laittaa käytäntöön.

MPK haluaa vielä lopuksi kiinnittää huomioita siihen, että MPK toteuttaa tai on käynnistänyt toimenpiteitä selonteossa mainittujen asioiden osalta VapeL:n tai Puolustusvoimien ohjauksella. MPK näkee selonteon ja myöhemmin julkaistavan Asevelvollisuuden parlamentaarisen komitean raportin hyvin tukevan vapaaehtoista maanpuolustusta. Tehtävillä toimenpiteillä on suora yhteys nuorten maanpuolustustahtoon.

Asiassa lisätietoja antavat
- toiminnanjohtaja Antti Lehtisalo (p. 050 388 3088, antti.lehtisalo@mpk.fi) ja
- koulutusjohtaja Timo Mustaniemi (p. 045 180 3323, timo.mustaniemi@mpk.fi)

Antti Lehtisalo
Toiminnanjohtaja

Timo Mustaniemi
Koulutusjohtaja

TIEDOKSI: PLM
PEKOULOS